

อุษณีย์ เชื้อกฤษณะ 2555: ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับการปลูกหญ้าแฝกในพื้นที่การเกษตรภายใต้
ภูมิสังคมที่แตกต่างกัน ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการทรัพยากร)

สาขาการจัดการทรัพยากร โครงการสหวิทยาการระดับบัณฑิตศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธรรมา จิตต์สงวน, Ph.D. 90 หน้า

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ความรู้ความเข้าใจประโยชน์ของแฝกของเกษตรกร และ
วิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับการปลูกแฝกในพื้นที่การเกษตรซึ่งข้อมูลจากการสำรวจกลุ่มตัวอย่าง 190
ราย ซึ่งมีลักษณะพื้นที่การเกษตรที่แตกต่างกัน 3 พื้นที่ คือ พื้นที่ราบ (บ้านห้วยเขยง อ.ทองผาภูมิ จ.กาญจนบุรี)
พื้นที่ดอน (บ้านวังข่อย อ.ทองผาภูมิ จ.นครสวรรค์) และพื้นที่ลาดชัน (บ้านแม่สลองนอก อ.แม่ฟ้าหลวง และ
บ้านนางแล อ.เมือง จ.เชียงราย) ในแต่ละพื้นที่ได้แบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้ปลูกแฝก และกลุ่มไม่
ปลูกแฝก โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการปลูกแฝกที่เกิดขึ้นในรอบปี 2553 เป็นหลัก

ผลการทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแฝก สามารถสรุปได้ว่ากลุ่มที่ได้รับการส่งเสริมจาก
หน่วยงานภาครัฐหรือเอกชน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแฝกมากกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับการส่งเสริมจาก
หน่วยงานใดๆ ซึ่งชี้ให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแฝกผ่านกระบวนการส่งเสริมการ
ปลูกแฝกจากภาครัฐหรือเอกชนและกลุ่มผู้ที่ปลูกแฝกมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแฝกอยู่ในระดับที่สูงกว่าผู้ที่
ไม่ปลูกแฝก นอกจากนี้จะเห็นว่าผู้ที่จบการศึกษาในระดับที่สูงกว่าก็มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแฝกมากกว่าผู้ที่
มีระดับการศึกษาต่ำกว่า

การวิเคราะห์ค่าทางสถิติจากแบบจำลองโลจิสติก (logit model) เพื่อหาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับ
การปลูกแฝกในพื้นที่ การเกษตรพบว่า อายุ ระดับการศึกษา ขนาดพื้นที่การเกษตร การรับข้อมูลจากเพื่อนบ้าน
การรับการส่งเสริม การเข้าร่วมโครงการเกี่ยวกับแฝก และการเข้ามาเยี่ยมชมและติดตามผลของเจ้าหน้าที่ที่
เกี่ยวข้องมีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจยอมรับและนำแฝกไปใช้ประโยชน์ในพื้นที่การเกษตร ในพื้นที่ราบ
การเข้ามาเยี่ยมชมและติดตามผลของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องมีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจยอมรับและนำแฝก
ไปใช้ประโยชน์ในพื้นที่การเกษตร พื้นที่ดอน เพศ ระดับการศึกษา การเข้าร่วมโครงการเกี่ยวกับแฝก และการ
เข้ามาเยี่ยมชมและติดตามผลของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องมีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจยอมรับและนำแฝกไปใช้
ประโยชน์ในพื้นที่การเกษตร พื้นที่ลาดชัน รายได้และการดูการสาริต มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจยอมรับ
และนำแฝกไปใช้ประโยชน์ในพื้นที่การเกษตร การศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเห็นว่าควรมีการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับ
ต้นทุนและผลตอบแทนจากการปลูกแฝก เพื่อเป็นประโยชน์ในการตัดสินใจของเกษตรกรในการนำแฝก ไปใช้
ในพื้นที่การเกษตรให้คุ้มค่า และเกิดประโยชน์อย่างยั่งยืนต่อไป

ลายมือชื่อนิติ

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก